

SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV-1010. Tālrunis: 67830735, 67210274. E-pasts: tiesa@satversmestiesa.lv

LĒMUMS PAR ATTEIKŠANOS IEROSINĀT LIETU

Rīgā

2026. gada 24. jūlijā

Satversmes tiesas 2. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētāja Anita Rodiņa, tiesneši Jautrīte Briede un Veronika Krūmiņa,
kolēģijas sēdē izskatījusi [...] pieteikumu par lietas ierosināšanu (pieteikums Nr. 125/2026),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzējs lūdz Satversmes tiesu:

- 1.1. atzīt Civilprocesa likuma 550.–570. pantu (turpmāk – apstrīdētās normas) par neatbilstošu Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1., 92., un 105. pantam;
- 1.2. noteikt likumdevējam pienākumu paredzēt izpildes noilgumu;
- 1.3. atbrīvot pieteikuma iesniedzēju no valsts nodevas samaksas.

2. Apstrīdētās normas regulē tiesu izpildītāja statusu, izpildu lietvedības vispārīgos noteikumus un piespiedu izpildes līdzekļu piemērošanu.

3. Saskaņā ar Satversmes 85. pantu Satversmes tiesa savas kompetences ietvaros izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei, kā arī citas ar likumu tās kompetencē nodotās lietas. Satversmes tiesas kompetence izsmelīši noteikta Satversmes 85. pantā un Satversmes tiesas likuma 16. pantā (*sk. Satversmes tiesas*

2009. gada 20. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2008-25-03 8.1. punktu).

Pieteikumā ir apstrīdēta likuma normu satversmība. Tādējādi šā lēmuma 1.1. apakšpunktā norādītais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

Satversmes tiesai nav ar likumu piešķirta kompetence uzlikt pienākumu likumdevējam pilnveidot tiesisko regulējumu. Līdz ar to šā lēmuma 1.2. punktā norādītais lūgums nav piekritīgs Satversmes tiesai.

4. Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmā daļa noteic, ka konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai var iesniegt ikviena persona, kura uzskata, ka viņai Satversmē ietvertās pamattiesības aizskar tiesību norma, kas neatbilst augstāka juridiska spēka tiesību normai. Savukārt šā panta sestās daļas 1. punkts noteic, ka pieteikumā minētais uzskats jāpamato.

Saskaņā ar Satversmes tiesas likumu personas pamattiesību aizskārums ir konstatējams, ja: pirmkārt, personai Satversmē ir noteiktas konkrētas pamattiesības; otrkārt, tieši apstrīdētā norma aizskar personai Satversmē noteiktās pamattiesības (*sk. Satversmes tiesas 2021. gada 28. maija lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2020-52-01 13. punktu*). Aizskārums izpaužas kā tiesību normas tiešas vai ar tās piemērošanas aktu radītas nelabvēlīgas tiesiskas sekas attiecībā uz personas pamattiesībām (*sk. Satversmes tiesas 2024. gada 24. janvāra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr. 2023-36-03 5. punktu*).

Pieteikuma iesniedzējs būtībā iebilst pret to, ka Civilprocesa likums neparedz noilgumu tiesas nolēmuma civillietā piespiedu izpildei. No Tiesu informācijas sistēmas datiem izriet, ka civillietās ir pieņemti vairāki pieteikuma iesniedzējam nelabvēlīgi nolēmumi. Pieteikumā nav sniegts tāds faktisko apstākļu izklāsts, no kura būtu secināms, kādā civillietā ir uzsākta nolēmuma piespiedu izpilde un kādas izpildu darbības pret pieteikuma iesniedzēju ir veiktas, kā arī tas, vai izpildu lietvedība joprojām turpinās.

Tāpat kolēģija vērš uzmanību uz to, ka pieteikumā ir apstrīdēta vairāku tiesību normu, arī tādu, kas regulē, piemēram, tiesu izpildītāja atstatīšanos vai noraidīšanu, izpildu lietas ieviešanu, izpildāmā tiesas nolēmuma izskaidrošanu, satversmība. Pieteikumā nav pamatots, kādā veidā katra no apstrīdētajām normām ir radījusi pieteikuma iesniedzējam nelabvēlīgas sekas, aizskarot viņam Satversmē ietvertās pamattiesības.

Līdz ar to pieteikums neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

5. Papildus kolēģija norāda, ka konstitucionālajai sūdzībai jāatbilst arī citām Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² pantā noteiktajām prasībām.

Konstitucionālajā sūdzībā arī jāpamato, ka ir ievērota prasība attiecībā uz savu tiesību aizsardzību ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem vai arī nav tādu līdzekļu, ar kuriem pieteikuma iesniedzējs varētu aizstāvēt savas tiesības (Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrā un trešā daļa un sestās daļas 2. punkts). Tāpat jāpamato, ka ir ievērots termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai (Satversmes tiesas likuma 19.² panta ceturtā daļa). Pieteikumā jāietver arī prasījuma juridiskais pamatojums (Satversmes tiesas likuma 18. panta pirmās daļas 4. punkts), proti, jāpamato katras apstrīdētās normas neatbilstība katrai pieteikumā norādītajai augstāka juridiska spēka tiesību normai.

6. Pieteikuma iesniedzējs lūdzis Satversmes tiesu atbrīvot viņu no valsts nodevas samaksas. Tomēr Satversmes tiesas likums nenoteic valsts nodevu par konstitucionālās sūdzības iesniegšanu Satversmes tiesai. Tādējādi Satversmes tiesai nav jālemj par šā lēmuma 1.3. punktā norādīto lūgumu.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta piektās daļas 1. un 3. punktu, Satversmes tiesas 2. kolēģija

nolēma:

atteikties ierosināt lietu pēc [...] pieteikuma (pieteikums Nr. 125/2026).

Lēmums nav pārsūdzams.

Kolēģijas priekšsēdētāja

Anita Rodiņa